

Sprawdź, czy arkusz testowy jest dopasowany do Twojej kategorii wiekowej i czy jest obustronnie zadrukowany. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jedna jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedź E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe $\frac{1}{4}$ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania.

KORNEL MAKUSZYŃSKI „O dwóch takich, co ukradli księżyc” fragment

Najdziwniejszy jednak widok przedstawiało miasto w dniu uroczyste, kiedy potężny namiestnik zjawiał się na ulicach miasta, aby poznać życie jego mieszkańców, wysłuchiwać skarg i żalów. Ponieważ wtedy byłby zauważył, że zwyczajni ludzie mają proste plecy, podczas kiedy on ma na nich garb, i mógł z tego powodu wpaść w srogi gniew, przeto w owe dni wydawano rozkaz, aby każdy obywatel posiadał garb. Wszystkie jego służba i dworzanie dobierani byli spośród garbatych, których czasem, z braku krajowego produktu, za drogie pieniądze sprowadzano z zagranicy, namiestnik więc nie przypuszczał nawet, że mogą istnieć ludzie prości. Przeto w owe uroczyste dni wszyscy mieszkańcy robili sobie sztuczne garby, a co gorliwsi kazali sobie wrywać nawet zdrowe zęby, aby się ich ilością nie wywyższać ponad dostojnika, który miał ich trzy. Piękny zaiste był to widok: namiestnika nieśli w lektyce garbaci ludzie, on wdzięcznie uśmiechał się jednym okiem, dziewice mdlały z okrzykiem: "Ach! umieram, on jest zbyt przystojny!" - psy wyły, a ludzie krzyczeli: "niech żyje!" Przed lektyką biegli garbaci laufrowie i rozrzucali pomiędzy lud suszone ziarnka słonecznika, będące w tym kraju wyborynym i ulubionym przysmakiem.

W takim dniu uroczystym, na znak wielkiej i wspaniałomyślnej pana namiestnikowej łaski, darowywano więźniom resztę kary i wypuszczano ich na wolność; ponieważ jednak namiestnik był człowiekiem skąpym, nie chciał żywić więźniów i więzienia były puste, starano się tedy zapełnić je w przeddzień uroczystości, zamykając w nich byle kogo, aby go nazajutrz wśród radosnych uwolnień okrzyków. Razu jednego sposób ten przysporzył władzom wiele kłopotów, połowa bowiem nowo mianowanych więźniów, kiedy ich nazajutrz zwolniono, nie chciała opuścić wesołego więzienia, byli to bowiem bezdomni biedacy, którym udało się wreszcie znaleźć mieszkanie. Mimo próśb i lamentów wyniesiono ich jednak przemocą z więziennych komnat i na domiar goryczy kazano im dziękować na kolanach namiestnikowi za łaskę.

Hrabia Mortadella rządził w królewskim imieniu mądrze i sprawiedliwie. Kiedy dwóch poddanych wiodło spór o rzecz cenną, hrabia godził ich znakomitym wyrokiem, zabierając dla siebie przedmiot sporu i usuwając w ten sposób sprzed ich oczu to, co budziło ich namiętność. Nie uciskał zresztą swych poddanych i nie dręczył ich zbytnią ilością danin i opłat, bo - oprócz podatku od majątku, od ilości dzieci, od ilości przeżytych lat, od koni, krów, kóz, psów, kotów, kanarków, kur, kaczek, indyków, perliczek, gołębi i królików, od ilości spodni, od ilości wypitej wody, od snów, od kwiatów, od południowego wiatru, od miesięcznych nocy, od pogodnych dni, od chrzcin, od wesel, od pogrzebów, od trumny, od schodów, od kominów, od parasolów, od kapeluszków, od cienia, od śpiewania, od grania na trąbie, od imienin, od zezowatych oczu, od rudych włosów, od paraliżu, od sztucznych zębów, od rumieńców i od paznokci - żadnych innych podatków szczęśliwi mieszkańcy tego miasta nie płacili. Wyjątkowo płacił nadprogramowy podatek jeden tylko człowiek, który przez dziwny kaprys natury miał sześć palców u lewej nogi; długo to ukrywał, kiedy się jednak ujawniło to dziw, musiał zapłacić karę za to ukrywanie i odtąd uiszczal daninę od zbytku.

Pytania za 3 punkty

1. Temat powyższego tekstu najlepiej oddaje sformułowanie:

- A) życie codzienne w mieście B) rządy hrabiego Mortadelli C) opis miasta D) charakterystyka mieszkańców

2. Z tekstu możemy wywnioskować, że namiestnik:

- A) był człowiekiem inteligentnym B) był spostrzegawczy
C) miał trzeźwy osąd sytuacji D) nie wiedział, że naprawdę wygląda inaczej niż inni obywatele

3. W tekście wypowiada się narrator, który

- A) wie więcej od głównego bohatera B) wie tyle co czytelnik C) jest bohaterem tekstu D) wie mniej od głównego bohatera

4. Zabieg, któremu poddawani są mieszkańcy miasta, można nazwać:

- A) demaskacją B) imaginacją C) profanacją D) mistyfikacją

5. Z tekstu wynika, że namiestnik:

- A) naprawdę nie wie, jak wygląda życie w jego mieście B) jest człowiekiem uczciwym
C) dba o obywateli D) nie jest materialistą

6. Ludzie w mieście upodabniają się do namiestnika, gdyż:

- A) kochają go B) jest on dla nich wzorem C) nie mają gustu D) tak im kazano

7. Zdanie *Piękny zaiste był to widok:*

- A) w tym kontekście ma charakter humorystyczny B) wyraża opinie narratora
C) ma potwierdzenie w faktach D) jest opinią powszechną

8. Z tekstu wynika, że:

- A) ludzie świetnie się bawili B) nikt nie przejmował się całą sytuacją
C) wszyscy bali się gniewu namiestnika D) ludzie nie znali prawdy

9. Więzienia w mieście były puste, gdyż:

- A) hrabia Mortadella nie chciał karmić więźniów B) w mieście nie było przestępstw
C) Mortadella był łaskawy D) więźniowie puciekali

10. Sens zdania *Hrabia Mortadella rządził w królewskim imieniu mądrze i sprawiedliwie* w dalszej części tekstu:

- A) zostaje podważony
B) potwierdzają późniejsze słowa narratora
C) jest logiczną konsekwencją faktów
D) nie podlega dyskusji

Pytania za 4 punkty

11. Stosunek narratora do bohatera można określić jako:

- A) pobłażliwy
B) ciepły
C) przychylny
D) ironiczny

12. Dominującym środkiem w drugim akapicie tekstu jest:

- A) przenośnia
B) wyliczenie
C) porównanie
D) epitet

13. Podatki, które nakłada namiestnik, świadczą o:

- A) trosce o miasto
B) chęci przypodobania się królowi
C) jego oszczędności
D) jego chciwości

14. Wszelkie spory namiestnik rozstrzygał:

- A) po długim czasie do namysłu
B) po konsultacjach
C) tak żeby to on odniósł korzyść
D) na korzyść pokrzywdzonego

15. Zdanie *zadnych innych podatków szczęśliwi mieszkańcy tego miasta nie płacili* **w tym tekście**:

- A) ma ośmieszyć sposób rządzenia namiestnika
B) ma potwierdzić jego łaskawość
C) ma podkreślić szczęście mieszkańców
D) jest pochwałą warunków życia w mieście

16. Wyraz *najdziwniejszy*:

- A) jest przymiotnikiem
B) to przysłówek
C) to przysłówek w stopniu wyższym
D) to przysłówek w stopniu najwyższym

17. W zdaniu *Najdziwniejszy jednak widok przedstawiało miasto w dniu uroczyste*:

- A) podmiotem jest wyraz widok
B) jest podmiot domyślny
C) podmiotem jest wyraz miasto
D) nie ma podmiotu

18. Powyższe zdanie jest:

- A) zdaniem złożonym współrzędnie
B) zdaniem złożonym współrzędnie łącznym
C) zdaniem złożonym podrzędnie
D) zdaniem pojedynczym rozwiniętym

19. Podkreślony wyraz w sformułowaniu *dnie uroczyste*:

- A) ma funkcję przydawki
B) nie jest określeniem
C) jest okolicznikiem
D) jest okolicznikiem sposobu

20. Wyraz *przedstawiało* jest:

- A) czasownikiem w formie imiesłowu
B) czasownikiem w formie bezokolicznika
C) czasownikiem w formie osobowej
D) inną częścią mowy niż czasownik

Pytania za 5 punktów

21. Sformułowanie *ulicach miasta*:

- A) składa się z dwóch rzeczowników
B) składa się z rzeczownika i innej części mowy
C) nie zawiera rzeczownika w dopełniaczu
D) zawiera zaimek

22. W zdaniu *„zwyczajni ludzie mają proste plecy”*:

- A) występuje okolicznik
B) nie ma podmiotu
C) podmiotem jest wyraz *plecy*
D) są dwie przydawki

23. Wyraz *wydawano* jest czasownikiem:

- A) w czasie teraźniejszym
B) w formie 2. os. l. poj.
C) w formie nieosobowej
D) w formie l. mn.

24. W zdaniu *„kiedy potężny namiestnik zjawił się na ulicach miasta”*:

- A) są dwa wyrazy należące do nieodmiennych części mowy
B) jest jedna przydawka
C) nie ma przydawki wyrażonej rzeczownikiem
D) nie ma okolicznika

25. W powyższym zdaniu:

- A) podmiotem nie jest rzeczownik
B) występuje podmiot logiczny
C) nie ma orzeczenia
D) podmiotem jest wyraz namiestnik

26. Podkreślony wyraz w sformułowaniu *na ulicach miasta* jest:

- A) przydawką
B) dopełnieniem
C) okolicznikiem
D) podmiotem

27. W wyrazie *miasta*:

- A) nie zachodzi żadne zjawisko fonetyczne
B) występuje *i* zmiękczające
C) jest tyle głosek co liter
D) jest mniej liter niż głosek

28. Wyrazy *obywatel* i *posiadał* mają:

- A) różną ilość spółgłosek
B) różną ilość samogłosek
C) tę samą ilość sylab
D) *i* zmiękczające

29. Ubezdźwięcznienie występuje w wyrazie:

- A) okrzykiem
B) rozrzucali
C) uiszczał
D) zbytku

30. Przysłówkiem jest wyraz:

- A) nadprogramowy
B) sprawiedliwie
C) znakomitym
D) zbytnią